

Licht op Papua

Jaarverslag 2021

Inhoudsopgave

1. Stichting Licht op Papua	2
1.1 Algemeen en doelstelling	2
1.2 Samenstelling bestuur	2
2. Werkzaamheden	4
2.1 Projecten familie Van Burg	4
3. Financiën	10

1. Stichting Licht op Papua

1.1 Algemeen en doelstelling

Licht op Papua is een stichting die in 2010 is opgericht met als doel financiële ondersteuning te bieden aan projecten op Papua (Indonesië) en aan personen die deze projecten uitvoeren. De focus ligt daarbij op het gebied rond Wamena. De projecten richten zich op het trainen en begeleiden van jonge mensen om als christen dienstbaar te zijn in de luchtvaart, het onderwijs, de medische zorg en de sociale dienstverlening. De stichting wil bevorderen dat deze mensen een positieve bijdrage kunnen leveren in gezin, kerk en maatschappij.

Wamena op Papua is een gebied waar sinds ruwweg 1960 veel zendings- en ontwikkelingswerk is gedaan, met name door Amerikaanse, Britse en Nederlandse organisaties. De vruchten daarvan zijn zichtbaar: er zijn veel kerken ontstaan en het stenen tijdperk is duidelijk voorbij. Met de komst van deze 'nieuwe wereld' van het christelijk geloof, moderne techniek en westerse invloeden zijn er ook veel nieuwe problemen ontstaan. Wel zijn de Papua's steeds meer zelf in staat om aan te geven waar ze behoefte aan hebben. De rol van hulpverlenende organisaties en zendingsorganisaties is daardoor ook verschoven van een aanbodgerichte naar een meer vraaggerichte rol. Daardoor komt er steeds meer nadruk op onderwijs en training, om daarmee de aanwezige capaciteit in de samenleving te faciliteren.

In het verslagjaar 2021 ondersteunde de stichting de werkzaamheden van de familie Van Burg. Informatie hierover is opgenomen in hoofdstuk 2. De stichting ontving in genoemd jaar opnieuw voldoende middelen om deze werkzaamheden te ondersteunen. Als bestuur zijn we alle donateurs hiervoor bijzonder dankbaar, in de wetenschap dat God het was die de harten bewoog. Soli Deo Gloria!

1.2 Samenstelling bestuur

Het bestuur bestond in het verslagjaar 2021 uit de volgende personen:

- Arian de Heer, voorzitter
- Hans Nieuwland, secretaris/penningmeester
- Gerben van Beek, lid

De leden van het bestuur ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op een vergoeding van eventuele onkosten die voortvloeien uit hun functie.

2. Werkzaamheden

2.1 Projecten familie Van Burg

De familie Van Burg verricht werkzaamheden voor de Indonesische stichting Lentera (<http://www.lenterapapua.org/>). Doelstelling van Lentera is het trainen van jonge mensen om ze als christen werkzaam te laten zijn in de luchtvaart, de gezondheidszorg, het onderwijs, de sociale dienstverlening en het bedrijfsleven. De spil van deze activiteiten is het vliegprogramma, waardoor ook vele moeilijk te bereiken dorpen bereikt kunnen worden met training, met gezondheidszorg en voor de opbouw van bedrijvigheid. Lentera heeft onder meer een programma om jonge Papua's op te leiden tot piloot of mecaniciens. De aanpak van Lentera wordt gekenmerkt door on-the-job training. Iedereen in de organisatie leert van elkaar, daarom wordt altijd gewerkt in teams. Dat leren betreft niet alleen zakelijke aspecten, maar juist ook godsdienstige en relationele aspecten van het leven. Momenteel werken drie expats parttime voor Lentera en zijn meer dan 30 lokale mensen in dienst. De expats staan naast de Papua's om hen te helpen hun weg te vinden in de snel veranderende samenleving, met alle vragen die dat met zich meebrengt. Naast eigen inkomsten uit het vliegprogramma wordt Lentera financieel gesteund door de lokale en provinciale overheid, door Bijzondere Noden (diaconale organisatie van de Gereformeerde Gemeenten) en door individuele sponsors van expats.

Van 2014 tot en met 2020 heeft de familie Van Burg op Papua gewoond. In de periode december 2020 tot maart 2021 zijn Elco en Wijnanda met hun gezin terug geweest in Papua om afscheid te nemen en spullen in te pakken. In deze periode hebben ze ook nog veel werk kunnen verrichten in het geven van advies en training. Sinds hun terugkeer naar Nederland adviseren en begeleiden zij op afstand. De werkzaamheden van Elco en Wijnanda concentreren zich respectievelijk op het onderwijs en de gezondheidszorg op Papua. Met enige regelmatig bezoeken zij Papua om de voortgang van de projecten te monitoren en de stichting Lentera van advies te voorzien. Elco heeft in dat verband in november - december 2021 een bezoek gebracht aan Papua.

In 2019 is het vliegprogramma van Lentera in de problemen gekomen doordat het vliegtuig bij een natuurramp in Sentani verloren is gegaan. De inkomsten van Lentera zijn daardoor in 2021 - net als in 2019 en 2020 - voor een groot deel weggevallen. Helaas is er in 2021 nog geen verandering in deze situatie gekomen. Sterker nog, door de corona-pandemie en de lockdown in Papua is ook de school van Lentera in Wamena dicht geweest en liepen de inkomsten door schoolgelden snel terug. Ook de inkomsten uit de koffieverkoop zijn door de lockdown sterk gedaald. Dankzij de steun van individuele sponsors en Bijzondere Noden is Lentera echter overeind gebleven en kon nog steeds aan alle

werknemers een basissalaris worden gegeven. Ook de training van de twee lokale piloten is in 2021 voortgezet. Eén van de piloten heeft inmiddels zo'n 1000 uur aan ervaring opgebouwd en zijn opleiding tot vlieginstructeur afgerond. De andere student is ook klaar met zijn opleiding en heeft de mogelijkheid gekregen om extra training te doen bij Mission Aviation Fellowship (MAF) Australië, met dank aan de ondersteuning door Bijzondere Noden.

Elco ondersteunt het management van Lentera op organisatorisch en financieel gebied. Daarnaast helpt Elco met het bewaken van de visie en missie als christelijke organisatie die niet alleen opleidingsdoelstellingen maar ook geestelijke doelstellingen heeft. Elco is sinds 2018 ook intensief betrokken bij Yayasan Kristen Wamena (YKW) als bestuurslid en helpt mee om deze lokale organisatie – die gericht is op de ontwikkeling van het onderwijs op Papua - verder te professionaliseren.

Wijnanda verleent op afstand ondersteuning op medisch gebied, door het geven van medisch advies en training. Met een team van Lentera werkt ze aan een gezondheidsmethode voor het basisonderwijs.

Evaluatie doelstellingen: onderwijs en leiderschap

Veel van het werk op het gebied van onderwijs en lokaal leiderschap gebeurt in samenwerking met de lokale stichtingen Yakpesmi, Yasumat en Yapelin, waarbij de focus ligt op adviseren en ondersteunen. Elco ondersteunt Yakpesmi sinds eind 2020 vanuit zijn rol als coördinator voor Papua vanuit Bijzondere Noden. In samenwerking met de stichtingen Papua Partners, Yasumat en Yapelin (werkend in het gebied van de GIDI-kerk) worden dorpen en dorpskerken getraind in het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid, middels een zogenaamde church and community development (CCM) methodiek. In 2021 is dit project voortgezet, met een focus op de training van trainers.

Elco heeft zich in 2021 onder meer beziggehouden met:

- Het uitvoeren van het village mobilization project (met Church and Community Mobilization (CCM)-methodiek) in samenwerking met Papua Partners, Yapelin en Yasumat. In 2021 zijn de huidige gebieden (Korupun, Bomela) gecontinueerd. In februari en december 2021 heeft Elco een training in Wamena gegeven aan de trainers voor het CCM-programma. Iedere keer hebben de trainers weer een aantal trainingen voorbereid en uitgevoerd. De resultaten zijn goed. In zowel het Korupun- als het Bomela-gebied zijn signalen over toegenomen zelfredzaamheid, meer oog voor zwakkeren in de samenleving en is sprake van een

versterking van de lokale gemeenten. Het is niet gelukt om de trainingscyclus in Korupun af te ronden doordat de lokale trainer minder heeft kunnen doen dan gepland. Wel is er voortgang geboekt, wat het waarschijnlijk maakt dat het in 2022 afgerond kan worden.

- Het ondersteunen van het managementteam van Lentera Papua in het uitvoeren van de verschillende taken, vooral op het gebied van discipelschap, strategie en financiën. Elco heeft op locatie en online regelmatig contact gehad en trainingen verzorgd om de organisatie van Lentera Papua te versterken. In december 2021 heeft hij de financiën gecontroleerd en op wat kleine punten na zag het er goed uit.
- Het begeleiden en verder uitbouwen van de zelfvoorzienende activiteiten van Lentera. Aan de ene kant genereren deze activiteiten inkomsten voor Lentera, aan de andere kant worden lokale mensen hierdoor van inkomen voorzien. De activiteiten beogen ook bij te dragen aan het discipelschap van de mensen die voor Lentera werken. Qua activiteiten valt te denken aan het coffeeteam dat zich bezig houdt met het produceren en verpakken van koffiebonen die vervolgens worden verkocht. Het coffeeteam loopt goed, maar heeft in 2021 nog wel last gehad van tegenvallende verkopen als gevolg van de coronacrisis. Daarnaast is het in 2021 gelukt om sponsors te vinden voor een 4 x 4-vrachtwagen. Deze is in juni 2021 aangeschaft om via het opzetten van een transportdienst inkomsten voor Lentera te genereren, bijvoorbeeld door goederen op te halen in Jayapura en te verkopen in Wamena. Inmiddels opereert de truck bijna dagelijks met twee chauffeurs en genereert het veel werkplezier en maandelijks stabiele inkomsten voor Lentera.

Evaluatie doelstellingen: gezondheidszorg

Op het gebied van gezondheidszorg werkt Lentera samen met Yakpesmi, Yasumat, Helivida en de lokale gezondheidszorg vanuit de overheid (ziekenhuis, dienst gezondheid). Voor de eerste drie organisaties is vooral training en advies belangrijk, terwijl Helivida een belangrijke rol speelt in medische evacuaties uit slecht bereikbare dorpen. Wat de overheid betreft is het belangrijk om in de gaten te houden hoe patiënten behandeld worden (en waar nodig de artsen van advies te dienen).

In 2018 is de vrouwen- en haakclub, die Wijnanda al langer had, ondergebracht bij Lentera. Er is eenmalig wol gekocht om het project op te starten en sindsdien is het zelfvoorzienend door de verkoop van de wol. Het doel is om regelmatig een haak/brei-bijeenkomst te doen, waarbij iedere keer ook een bepaald thema centraal staat rondom vrouw-zijn, opvoeding en geloof.

Om te voorzien in de behoefte aan onderwijs- en trainingsmateriaal rond seksuele opvoeding is Wijnanda samen met lokale collega's bezig met het ontwikkelen van een basisschoolmethode

(gebaseerd op de methode Wonderlijk Gemaakt van Driestar Educatief). Hiermee wordt beoogd bij te dragen aan een oplossing voor de steeds groter wordende HIV/Aids-epidemie.

Wijnanda heeft zich in 2021 beziggehouden met:

- Het ondersteunen van het gezondheidskundig team van Lentera. Dit team richt zich in eerste instantie op het coördineren en stroomlijnen van medische evacuaties, in samenwerking met de vlucht-operatoren (zoals MAF, Lentera en Helivida) en Yasumat, Yakpesmi, ziekenhuizen en klinieken. Wat betreft Yasumat en Yakpesmi heeft Wijnanda zich ook beziggehouden met het trainen en adviseren van verpleegkundigen. In de periode januari-maart 2021 heeft zij met de teams van Lentera, Yasumat en Yakpesmi kunnen werken aan verdere kennis- en vaardighedenopbouw. Verder is online - via WhatsApp - vraaggestuurd advies gegeven.
- Het ondersteunen van de vrouwen- en haakgroep van Lentera, met als doel om in gesprek te zijn over opvoeding, gezin en geloof. In de periode januari-maart 2021 heeft Wijnanda de haakclub voortgezet. Online is dit niet mogelijk, maar de dames blijven zelf wel lokaal actief.
- Het afronden van de methode voor seksuele opvoeding en testen van de complete versie. In 2021 is de hele methode vertaald en zijn onderdelen getest. In 2022 zal Wijnanda de methode controleren.

De familie Van Burg heeft in 2021 diverse nieuwsberichten geplaatst op hun eigen website over de werkzaamheden, die te bereiken is via de website van de stichting (www.lichtoppapua.nl).

3. Financiën

Onderstaande tabel bevat een totaaloverzicht van de inkomsten en uitgaven van de stichting Licht op Papua in 2021.

Staat van baten en lasten 2021 (in euro's)	
BATEN	
Giften	46.966,00
Overige inkomsten	7.647,00
Totaal baten	54.613,00
LASTEN	
Opstart- en afbouwkosten i.v.m. repatriëring fam. Van Burg	3.043,00
Kosten levensonderhoud	2.503,00
Huisvestingskosten	972,00
Reiskosten	6.811,00
Kosten t.b.v. onderwijs	1.451,00
Ondersteuning stichting Lentera	49.284,00
Visa, paspoorten en vergunningen	2.583,00
Bankkosten, rente en koersverschillen	1.271,00
Overige kosten	202,00
Totaal lasten	68.120,00
Saldo van baten en lasten	-13.507,00

De inkomsten en uitgaven hebben betrekking op de ondersteuning van de werkzaamheden van de familie Van Burg.

In aanvulling hierop de volgende toelichting:

- De post 'ondersteuning stichting Lentera' bestaat uit:
  - *de bekostiging van een basissalaris voor het personeel van Lentera (€ 29.284);* Nadat het vliegtuig in 2019 bij een natuurramp is verwoest, is de belangrijkste inkomstenbron weggevallen (zie paragraaf 2.1). Ook in 2021 was daarom nog financiële ondersteuning nodig.
  - *Een bijdrage in de aanschaf van een 4 x 4-vrachtwagen om via het opzetten van een transportdienst inkomsten voor Lentera te genereren (€ 20.000; zie voor meer informatie paragraaf 2.1).*

- De reiskosten houden verband met het afscheidsbezoek van de familie Van Burg aan Papua begin 2021. Daarnaast gaat het om de reguliere kosten van de auto en motor die nog worden gebruikt bij de periodieke werkbezoeken die Elco en Wijnanda afleggen.
- De post ‘opstart- en afbouwkosten i.v.m. repatriëring fam. Van Burg’ betreft hoofdzakelijk de kosten in verband met de verhuizing naar Nederland.
- De post ‘kosten levensonderhoud’ is relatief beperkt vanwege de genoemde terugkeer van de familie Van Burg. Het betreft vooral nagekomen kosten in verband met de scholing van de kinderen.
- De post ‘Kosten t.b.v. onderwijs’ zijn de uitgaven in verband met de trainingen die Elco in Papua verzorgt. De trainingen vinden nu vooral plaats tijdens de periodieke bezoeken, maar ook tijdens de afwezigheid van Elco worden trainingen gegeven, met coaching op afstand.

De balans van de stichting Licht op Papua per 31 december 2021 is als volgt:

Balans per 31-12-2021 (in euro's)			
ACTIVA		PASSIVA	
Liquide middelen (kas)	6,00	Vermogen	22.129,95
Liquide middelen (bank)	22.123,95		
Activa totaal	<u>22.129,95</u>	Passiva totaal	<u>22.129,95</u>

Het batig saldo per 31 december 2021 ad € 22.129,95 heeft betrekking op de projecten van de familie Van Burg en is inclusief een tegoed op de spaarrekening van stichting Licht op Papua.

De uitgaven van een ANBI-instelling moeten conform de eisen van de Belastingdienst ten minste voor 90% het algemeen nut dienen. De stichting Licht op Papua heeft aan deze doelstelling voldaan: in 2021 kwam 98% van de uitgaven ten goede aan de algemene doelstelling van de stichting.